ČITATELJI! Prosimo, poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša ... ina poteče. V teh časih splo... višanja cen, potrebuje lis... rodelovanje. Skušajte imeti ... vnaprej plačano.

Erazem Gorshe
1116 E. 72nd St

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 44 — ...

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 3, 1944 — PETEK, 3. MARCA, 1944

VOLUME LII. — LETNIK LII.

1944 WAR APPEAL
Keep your Red Cross at his side!

NEMŠKA OFENZIVA ZLOMLJENA

Nemci so s početnim silovitim napadom na 1000 jardov dolgi fronti med Aprilijo in Cisterno v torek napredovali 1500 jardov, toda Amerikanci ob obrežju so s strahovitim artilerijskim ognjem ne samo vstavili Nemce, temveč so s protinapadom do včeraj opoldne zavzeli 1000 jardov izgubljenega ozemlja in še dalje prodirajo.

Zvečer pa je general Mark W. Clark sporočil, da je bil zopet dobljen ves izgubljeni svet, da je položaj trdno v rokah in da zavezniki popolnoma obvladujejo pokrajino. General Clark je bil v četrtek skoro ves dan pri svojih četah ob obrežju.

Včeraj so velike skupine težkih bombnikov, ki so zaradi slabega vremena počivali več dni, letali nad bojiščem in so bombardirali koncentracije niemških čet. Poročila s fronte pravijo, da je general Eberhard von Mackensen v to ofenzivo vrgel vso svojo silo in da je z velikimi tanki Mark VI Tiger skušal potisniti zaveznike v morje. Ko so napadali težki tanki, jim je naglo sledila infanterija, nad njimi pa so grmeli topovi. Nemci so napadali tudi na mnogih drugih krajih fronte, toda noben napad se ni mogel primerjati z napadom v sredini.

Tekom velike bitke so zavezniki vjeli 500 Nemcev.

Prve dni ofenzive kopenski armadi aeroplani zaradi slabega vremena niso mogli pomagati in zavezniki so se morali zanesti samo na boj mož proti možu. Toda artilerija — topovi vseh vrst, od najlažjega do najtežjega 155-milimeterskega topa — je po uradnih poročilih igrala poglavitno vlogo.

Po desetdnevnem pripravljanju je nemška 14. armada, obstoječa iz najmanj desetih divizij, pričela veliko ofenzivo zgodaj v torek zjutraj z dvema infanterijskima bataljonoma in tanki.

Mark VI tanki so vodili napad na ameriške postojanke; infanteristi so se obešali na tanke in so poskakali ž njih, ko so dospeli že blizu ameriških postojank. Ameriška artilerija je obrnila svoj uničujoči ogenj na napadalce in von Mackensen je poslal v boj najmanj 48,000 mož, da bi prebil ameriško črto in sovražnik je napredoval skoro eno miljo. Toda siloviti zavezniški ogenj je neusmiljeno kosil v strnjenih sovražnikovih vrstah. Nemci niso mogli več naprej. Proti večeru so Amerikanci napadli. Navzlic velikanskemu odporu so Amerikanci celo noč pritiskali naprej in dopoldne so zopet dobili dve tretini izgubljenega ozemlja in so popoldne še dalje prodirali.

Na fronti pri Cassinu so bili boji z artilerijo in možnarji, ravno tako tudi ob Garglianu, ki je vsled deževja zopet narastel.

Na fronti ob Jadranu, kjer se v angleš ki osmi armadi bore Indijci in Poljaki, je prišlo samo do nekaterih manjših spopadov.

Medtem, ko se je bila velika bitka južno od Rima, so bombniki bombardirali železnice, ceste in letališča okoli Albano, Lanuvio, Veletri in Cecchina, ki so vsi zelo važni kraji v nemški obrambni črti.

Dopisnik Associated Press Edward Kennedy poroča, kako veseli so bili Amerikanci, ko so v četrtek sredi vroče bitke zagledali, kako se se na modrem nebu prikazali težki bombniki, ki so spuščali bombe na sovražne artilerijske postojanke in na čete. Nad bombniki in okoli njih so letali napadalni aeroplani.

Tudi Nemci so poslali v boj mnogo aeroplanov in prišlo je do mnogih zračnih bitk.

Titova zimska kampanja drago stala Nemce

Moskovski radio je včeraj poročal tekom vesti podanih za domače prebivalstvo, da so vojne aktivnosti jugoslovanskih patrijotov pod poveljstvom maršala Tita stale nacije 43,000 mož in to v teku dveh zimskih mesecev, decembra in januarja. Radio je kvotiral vojaški list "Rdečo zvezdo" in oddaja je bila zabeležena po Federalni komunikacijski komisiji.

*

Boji na Primorskem

London, 2. marca. — Radio Svobodna Jugoslavija poroča o zaključku nemške ofenzive v Primorju. Sovražnik, pravi poročilo, je utrpel občutne izgube. Ena naših brigad je popolnoma uničila nemško stotnijo S.S. truperjev. Ista brigada je uničila velike količine nemškega vojnega materijala. Zasežene in zajete so bile večje količine zalog in orožja.

Dan prej došla poročila o bojih pri Gorici in Trstu navajajo, da so se tam nadaljevale ljute bitke. Partizani so imeli povsod inicijativo v svojih rokah, razen v italijanskem delu Istre ter v nekaterih delih Slovenije.

Pri Gorici so Nemci trpeli težke izgube.

Partizani poročajo o zmagi v Sloveniji in na Hrvaškem

London, 2. marca. — Jugoslovanski komunike je bil danes poln zmagoslavja, kajti poročal je, da je strta nemška ofenziva v Sloveniji in na Hrvatskem. Berlinski radio je poročal skoro istočasno, da je Adolf Hitler konferiral s hrvaškimi kvizlingi v njegovem gl. stanu.

*

Letalci bombardirali Dubrovnik

Alžir, 1. marca. — Obrežna zračna sila je danes nadaljevala z zračnimi napadi ob jugoslovanskem obrežju na Jadranu ter je bombardirala postojanke na otoku Krku.

Pilotje, ki so spremljali bombnike, so povedali, da so jih v Jugoslaviji raz hribov pozdravljali ljudje in partizani so dostavili angleškim letalcem naslednje signalno poročilo: —

"Prosim, bombardirajte mojo tovarno, kajti Nemci imajo sedaj v njej municijsko skladišče."

ANGLEŽI NE BODO ZALAGALI TURKOV

Kot pravi poročilo iz Londona, je Anglija prenehala pošiljati Turčiji orožje po lend-lease dogovoru, ker pogajanja med Anglijo in Turčijo, da bi šla Turčija v vojno proti Nemčiji, niso uspela.

"V Turčijo smo pošiljali orožje za pobijanje Nemcev," je rekel nek angleški častnik. "Ni ga bilo porabljeno v ta namen in mi ga moremo porabiti v druge svrhe."

Poročilo iz Ankare pa pravi, da so tam razširjene vesti, da je Anglija prenehala pošiljati Turčiji vojaško in civilno blago, ker so se pogajanja med Anglijo in Turčijo razbila.

Te vesti sicer od Turčije niso bile uradno potrjene, vendar pa je iz teh poročil razvidno, da je Turčija nekako zbegana, kar mora imeti svoj vzrok.

Ako so vesti resnične, da je Anglija prenehala pošiljati Turčiji orožje, pomeni to, da Anglija več ne računa na to, da bi jo pridobila za svojo zaveznico v vojni. V tem slučaju bodo zavezniki brez Turčije pričeli vojaške operacije v jugovzhodni Evropi. Ne izgleda pa, da bi Turčija premenila svoje nevtralno stališče zaradi tega, ker ji Anglija noče več pošiljati orožja.

In z ozirom na to, da bi hotela Anglija Turčijo prisilii, da stopi v vojno na strani zaveznikov, s tem, da ji ne mara več pošiljati orožja, je nek visok turški uradnik rekel: "Izgleda, kot hočejo pritiskati na naše živce, toda pomniti morajo, da smo narod z močnimi živci."

JAPONSKA LADJA TORPEDIRANA

Angleška admiraliteta je naznanila, da so angleške podmornice torpedirale na Pacifiku neko japonsko matično ladjo za aeroplane s 7000 tonami in da je bila tudi zadeta neka japonska križarka.

Angleška podmornica je zapazila japonsko matično ladjo v spremstvu petih zasledovalcev podmornic ob severnem vhodu v Malacca morski ožini ter je oddala torpede. Ni bilo videti, da bi bila sovražna ladja zadeta in zasledovalne ladje so nekaj časa odgnale podmornico. Nato se je podmornica vrnila, oddala torpedo, ki je ladjo zadel. Drugi torpedo je tudi zadel in na ladji je nastala velikanska razstrelba. Ladja se je nagnila in se je najbrže potopila. V bližini matične ladje je bila tudi napadena japonska križarka, toda s kakim uspehom, ni znano. Angleška podmirnica je tudi torpedirala in potopila eno japonsko zalagalno ladjo.

DRUGO ZBOROVANJE NARODNEGA PROTIFAŠISTIČNEGA SVETA V SLOVENIJI

Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev je podal poročilo radija Svobodna Jugoslavija, v katerem je rečeno, da se je vršilo letos v zvezi z drugim zborovanjem Narodnega protifašističnega sveta za osvobojenje okrog tisoč shodov in konferenc po raznih osvobojenih ter tudi zasedenih krajih Slovenije.

Tristo tisoč Slovencev obojega spola se je udeležilo teh shodov in konferenc ter odobrilo zaključke sprejete na zborovanju Narodnega sveta za osvobojenje.

Največji je bil črnomeljski shod, katerega se je udeležilo 7000 ljudi, vključivši delegate iz raznih oddaljenih krajev in vasi. Na shodu so govorili: dr. Ivan Ribar, Edvard Kardelj, Edvard Kocbek, Šulejman Filipovič, Mladen Začević, Josip Vidmar in Vojeslav Pribićević. Izvajanja govornikov so bila z odobravanjem vzeta na znanje in ljudstvo je odobrilo stališče in zaključke zborovanja Narodnega sveta, kateri predstavljajo resnične narodove težnje za zgraditev nove Jugoslavije na podlagi narodne enakopravnosti in demokracije. Odobreno je bilo tudi stališče Narodnega sveta proti povratku ubežne jugoslovanske vlade kralja Petra ter njegovih agentov.

Zborovalci so sprejeli resolucijo, ki se deloma glasi:

"V zvezi z očitnim izdajstvom naše kraljeve vlade in spričo velikih uspehov naše Narodne osvobodilne vojske, priznavamo kot najvišje predstavnitvo ljudstva Jugoslavije samo Protifašistični narodni svet Jugoslavije ter odobravamo Narodni svet za osvobojenje, kot našo edino resnično demokratsko vlado, ki ima pravico zastopati naše ljudstvo v vnanjem svetu in čane tega sveta smatramo, kot naše edine voditelje v tej vojni za osvobojenje.

"Strinjamo se z izjavo naše začasne vlade, da ubežna jugoslovanska vlada preneha z zastopanjem naših narodnih interesov in se prepove povratek kralju Petru II."

S shoda so bili poslani pozdravni brzojavi maršalu Titu, premierju Churchillu in predsedniku Rooseveltu. V brzojavih je bila izražena želja za skorajšnje priznanje Narodnega sveta, kot resnično ustavne vlade nove federativne demokratične Jugoslavije.

Na Primorskem, v Žireh in na Gorenjskem so se tudi vršili shodi, na katerih sta govorila France Bevk in Franc Leskovšek. Tudi s teh shodov so bili poslani pozdravi Titu po telegrafski agenciji,

"Nova Jugoslavija" je objavila izjavo dobro znanega katoliškega duhovnika Raduša iz Zagreba, ki je prišel na osvobojeno ozemlje pred kratkim. Dejal je, da je skušal že večkrat preiti k patrijotom, pa se mu je to posrečilo šele v decembru lani. V izjavi podaja podrobnosti o ustaških aktivnostih proti hrvaškim intelektualcem in umetnikom; obelodanja, kako so bili prisiljeni izročiti svoja umetniška dela za razstavo v Zagrebu, kdor se je upiral, je bil poslan v koncentracijsko taborišče, kjer je bil po zverinsko mučen.

Mnogi umetniki, ki so imeli svoja dela na Paveličevi razstavi v Zagrebu v letu 1941, so danes pri partizanih. Duhovnik Raduš je tudi zapisal, da imajo umetniki na osvobojenem ozemlju vso priliko svobodnega umetniškega udejstvovanja.

Bombe padle na Vatikansko mesto

Nek aeroplan neznane narodnosti je letel 600 jardov nad Vatikanom in vrgel štiri bombe na vatikanske posesti v Rimu, dve drugi bombi pa v bližini Vatikana.

Štiri bombe so padle na kolegij za propagando, dve pa na Santa Monica, nasproti cerkve sv. Petra. En delavec je bil ubit in en menih ranjen.

RUSI PRITISKAJO PROTI LETSKI

Rdeča armada nadaljuje ofenzivne boje proti Narvi in Pskovu ter je dospela 25 milj do letske meje severozapadno od Novorževa.

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva omenja boje samo na treh krajih severne fronte ter pravi, da je rdeča armada razširila mostišče ob zapadnem bregu Narve južno od mesta istega imena in je vrgla Nemce iz več utrjenih krajev. O bojih okoli Pskova poročilo samo omenja, da je bil sovražnik pregnan iz več utrjenih krajev in da se ofenziva nadaljuje.

Rusko poročilo navaja, da je bilo na vseh frontah razbitih samo 23 tankov in 24 aeroplanov.

Iz teh poročil je razvidno, kako zelo so Nemci utrdili breg Narve in da se je general Leonil A. Govorov pripravljal cel mesec, predno je mogel prebiti črto in priti na nasprotni breg Narve.

Na fronti pri Pskovu rdeča armada neprestano napada in ravno tako tudi gverilski oddelki, v katerih je tudi mnogo žensk in Nemci se morajo tako naglo umikati, da ne morejo zbrati svojih čet v zaporednih pripravljenih obrambnih črtah.

Neko moskovsko poročilo pravi, da rdeča armada najbrže ne bo skušala zavzeti Pskova in Narve, temveč jih bo obhodila in slednjič obkolila.

Donovanov sin pri Mihajloviću

Kot poroča United Press v svoji depeši iz Istanbula, je došel v Turčijo nedatiran Mihajlovičev časopis "Črna gora", v katerem je rečeno, da se nahaja pri Mihajloviću sin ameriškega brigadiraja, Williama J. Donovna, načelnika ameriškega urada za strategično službo. Pri Mihajloviću je tudi neki angleški general in kot glavni stan Mihajloviča je označen v listu kraj Kosjerevič.

FINCI NISO ZADOVOLJNI S POGOJI

Ruski mirovni pogoji, ki so bili včeraj prvič objavljeni v finskem časopisju, so padli na narod kot mrzla voda. — Celo nekateri vladni krogi, ki so se držali politike "čakati in gledati", so zavzeli stališče, da so ruski pogoji nesprejemljivi.

Tako poroča dopisnik švedskega lista "Aftonbladet" v Helsinskih.

Pogajnja so se vršila tako tajno, da je narod upal, da pride do sporazuma, zato pa je sedaj zavladalo tem večje razočaranje.

Rusija je stavila pogoje, da mora biti obnovljena meja iz leta 1940, da morajo biti sovražnosti vstavljene, ne zahtevajo pa, da bi morala biti finska vlada premenjena, pač pa da morajo biti internirane nemške ladje v finskih vodah in sedem nemških divizij, bodisi s pomočjo rdeče armade, ali pa brez nje.

Celo, ko so bila pogajanja v teku, je bilo poročano, da se obe armadi spopadate. Finsko vojno poročilo pravi, da so finske čete na štirih krajih vdrle v ruske črte in da so Rusi prebili finsko črto v bližini Uhtua. S protinapadom pa so Finci zopet zavzeli izgubljeno ozemlje.

Finsko časopisje označuje ruske pogoje kot skrajno ostre, vsled česar se Finska na njihovi podlagi nikakor ne more pogajati za častni mir.

Napadi finskega časopisja so se pričeli eno uro zatem, ko je vlada objavila ruske pogoje. Kratko vladno poročilo je naznanilo, da so bili pogoji predloženi parlamentu, toda ni pojasnilo, kako stališče zavzema vlada.

LADJE JAPONSKEGA KONVOJA SE POTAPLJAJO

Slika kaže prizor, ko so zavezniški bombniki napadli konvoj japonskih ladij na jugozapadnem Pacifiku.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: $7.—; ZA POL LETA $3.50; ZA ČETRT LETA $2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 2—1242

HULL NAŠTEVA JAPONSKI ZLOČINSTVA

Ker so bili ameriški vojni ujetniki na Japonskem nečloveško mučeni, je državni tajnik Cordell Hull v protest proti tem zločinom objavil spomenico, ki navaja 18 slučajev, s katerimi so se Japonci pregrešili proti ženevskemu dogovoru glede vojnih ujetnikov.

Obdolžbe so sledeče:

1. Švicarskim predstavnikom, ki zastopajo ameriške zadeve na Japonskem, ni bilo dovoljeno iti na katerikoli prostor, kjer so internirani ameriški vojni ujetniki ali civilisti ter jim ni bilo dovoljeno brez prič razgovarjati se z njimi.

2. Zastopniki odbora Mednarodnega Rdečega križa niso smeli obiskati več krajev, kjer so nastanjeni Amerikanci.

3. Amerikancem ni bilo dovoljeno poslati pritožb japonskim oblastim ali švicarskim zastopnikom.

4. Japonci so kaznovali ali pa so zagrozili s kaznijo vsakomur, ki bi se pritožil zaradi slabega postopanja.

5. Japonska ujetnikom ni dala potrebne obleke.

6. Japonska je zaplenila osebno lastnino tako civilistov kot vojnih ujetnikov.

7. Obe skupini ujetnikov sta bili prepuščeni zasmehovanju javne radovednosti.

8. Trpijo vsled slabe hrane in bolezni, ker Japonci niso dajali primerne hrane, ali pa dovolile Združenim državam, da jo jim pošljejo.

9. Japonci delajo nepošten in prepovedan dobiček pri prodaji blaga v kantinah v taboriščih.

10. Amerikanski civilisti so bili prisiljeni opravljati dela, ki niso bila v zvezi z njihovim taboriščem.

11. Vojni ujetniki so bili prisiljeni delati za japonske vojne operacije.

12. Zdravniška pomoč je bila pogosto odrečena obema razredoma ujetnikov.

13. Japonska je sporočila imena le nekaterih vojnih ujetnikov in mrtvih ameriških vojakov.

14. Ni dovolila ujetnikom in internirancem, da svobodno opravljajo svoje verske dolžnosti.

15. Ni po taboriščih razdelila ženevskega dogovora v angleškem jeziku.

16. Japonska taborišča ni oskrbela s primernim pohištvom, temveč je ujetnike pustila, da žive v nečloveških razmerah.

17. Naložila je kruto in nečloveško kazen brez sodnijske obravnave.

18. Japonske oblasti so prizadele telesno kazen in mučenje na ameriških državljanih.

Ta listina ob koncu teh obdolžitev dodaja:

"Vlada Združenih držav povdarja, da naslanja te obdolžbe samo na informacije, ki jih je dobila iz zanesljivih virov. Mnogo očitnih slučajev bi bilo mogoče navesti v podkrepitev vsake obdolžbe."

Državni tajnik pozivlja Japonsko, da takoj vzame ta protest na znanje in naj takoj ukrene vse potrebno, da bodo ameriški vojni ujetniki in civilisti deležni postopanja, kakor ga določa ženevski dogovor glede vojnih ujetnikov. Hull je tudi izrazil upanje, da bo japonska vlada ukrenila vse, da bodo kaznovani vsi oni, ki so krivi zločinov, ki so bili storjeni nad ameriškimi državljani v japonskem ujetništvu.

Skozi Amerikanski Rdeči Križ se je od začetka vojne razdelilo vojnim žrtvam v 30 deželah pomoči v vrednosti 80 milijonov dolarjev. Potrebščine so bile poslane na Norveško, v Belgijo, Francijo, na Kitajsko, v Rusijo, na Poljsko, Madžarsko, v Rumunijo, Španijo, Jugoslavijo, Finsko in druge Baltiške dežele, v Nizozemsko, Severno Afriko, Egipt, Palestino, Sirijo in Lebanon, Grčijo, in druge države. Obdržite ta tok pomoči! Prispevajte Fondu Rdečega Križa!

* * *

Na milijone paketov s hrano, katere je Rdeči križ poslal Amerikanskim vojnim ujetnikom in vojnim ujetnikom Združenih narodov, ter civilnim internirancem v Evropi in na Daljnem Vzhodu, je bilo prostovoljno napravljeno. Toda vzdrževanje tega delovanja je odvisno od tega kako bodete odgovorili na apel Rdečega Križa za prispevke v Vojni Fond! Dajmo vsi!

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopošiljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da mu jo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

NAŠA SLOVENSKA ŠOLA

Že dolgo se nismo nič oglasili v listu "Glas Naorda", za to pa bomo danes malo poročali o naši Slovenski šoli v Brooklynu, N. Y.

Na Lincolnov rojstni dan smo imeli majhno "party" ali zabavo. Ob tej priliki smo obhajali štiri rojstne dneve ter obenem praznovali Valentinov dan (Valentine Day.)

Rojstne dneve v februarju so imeli: Josephine Svet, Sylvia Medved, Fredie Konchan ter Mr. Krasna, ki se nam je tudi pridružil in se z nami pozabaval na naši gostiji.

Seveda smo imeli za našo "party" lepo torto ali "cake" katerega je spekel šef, ki je odnesel na Svetovni razstavi prvo nagrado — toda nismo bili kar tako. Domova kuharica Jennie nam je postregla s kavo in Mrs. Peshel in njena hčerka Josephine, ki je tudi naša učenka, sta lepo obdarovali naše godovalce, za kar naj jima bo izrečena prisrčna zahvala. Tudi Mr. Krasnu, ki nam je naredil tako ljubke 'Valentine' se lepo zahvalimo.

Na naši gostiji smo kajpada tudi nekaj lepih in veselih zapeli ter bili dobre volje, kar je v teh časih sem pa tja tudi potrebno. Spomnili smo se ob tej priliki tudi naše dobrotnice, ki nam je podarila pred nedolgo lep sklad za pomoč kakemu posebnemu talentu med nami ter smo ji poslali zahvalno pismo in pozdrave Valentinovega dne.

Zdaj pa naj povemo, kako kaj napredujemo z učenjem. Udeležba je vsako soboto prav zadovoljiva, razen ob kakem izredno slabem vremenu. Imamo tudi dva nova člana in sicer oJseph Archula in njegovo sestrico Lillian. Njuna mama ju je privedla v šolo preteklo soboto in upamo, da se bodeta med nami dobro počutila. Z njima je bila v soboto tudi njuna mala sestrica Dorothy, ki pa še ni dovolj stara, da bi mogla redno prihajati, a včasih kadar bo toplo in lepo vreme, pa bo le prišla z bratcem in sestrico kakor naša mala Betka Medved, ki je zdaj že nekaj časa ni bilo na pregled ker je bila to zimo precej časa bolna.

Zadnje čase se učimo največ pisanja. Včasih prepisujemo iz čitanke, včasih sami sestavljamo stavke ter se učimo slovenske slovnice obenem. Tudi ta dopis je bil delno naša vaja v pisanju preteklo soboto. Čitanje samo nam gre že precej dobro, toda še vedno ne razumemo natančno vsega, kar čitamo, dokler nam učiteljica tega ne raztolmači. Je mnogo slovenskih besed, ki so za nas težke in jih prej nismo nikoli slišali.

Dekleta smo zadnjo soboto pričele s šivanjem krojev za punčke ki jih nameravamo obleči v narodne nošice ter jih potem prodati za dobrobit šole.

Gospa Furlanova, ki ne more več poučevati v naši šoli, nam je poslala vzorce krojev za narodne noše punčkam in tako nam bo mogoče ukrojiti prav lušne narodne noše za naše neme lepotice, ki smo jih kupili že pred dolgim časom a nismo utegnili jih obleči. Gospe Furlanovi najlepša hvala za vzorce!

Pred kratkim se je mudil v New Yorku Mr. Mirko Kuhelj, glavni blagajnik SNPJ in se je tudi zglasil v naši šoli na soboto popoldne, ko smo imeli učno uro. Za obisk se mu lepo zahvalimo.

V soboto 11. marca pojdemo v Metropolitan muzej v New Yorku, če bo lepo vreme, drugače pa bomo seveda morali izbrati kak drug dan.

Za Rdeči križ bo naša šola kakor lani, dala svoj prispevek in skušali bomo tudi pomagati zbirati prispevke, da bo Rdeči križ imel čim uspešnejšo kampanjo med nami.

Zadnje čase smo spet dobili nekaj darov od rojakov, ki nočejo da omenjamo njihova imena v javnosti. Razume pa se, da imamo vse zabeleženo v naših knjigah. Značilno je, da se nas večkrat spomni celo kak rojak ali rojakinja iz zunanjih naselbin. Zadnjič je poslal $5 rojak F. Hvala iz West Allis, Wis. Njemu, kot vsem drugim, ki nam darujejo kak prispevek za vzdrževanje naše Slovenske šole, se prav toplo zahvalimo.

Vse čitatelje lista "Glas Naroda" pozdravlja razred učencev in učenk Slovenske šole v Brooklynu.

Majhna revolucija velik polom

Kratka in nekrvava vojaška vstaja pod vodstvom polkovnika Tomasa Duco, s katero je skušal ovreči vlado Edelmiro Farrella, se je ohladila in Farrelova vlada je prenesla prvo krizo.

Duco je vprizoril vstajo s tretjim infanterijskim polkom, upajoč, da se mu pridruži mornarica in mogoče nekatere nezadovoljne vojaške skupine in zopet posadi v sedlo strmoglavljenega predsednika generala Pedro Ramireza.

Ducco se je s svojimi 1000 vojaki "brezpogojno" predal v nekem predmestju Buenos Aires.

Farrellovo stališče je bilo ojačeno, ko je bil kot mornariški minister zaprisežen admiral Alberto Teisaire.

Jugoslovanski borci zavzeli letališče pri Sinju

Partizanske čete so zavzele sovražno letališče pri Sinju. Vse instalacije so padle v roke partizanov in zajetih je bilo dvajset vojakov.

SONART REKORDI

Nove slovenske plošče!

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M595—Wedding Polka
(Ne bom se možila; Ti pa jest, pa židana mareša)
Wedding Waltz
Slovenski Waltz
Pojo Rupnick sestre

M596—Jeep Polka
(Mat' potico pečejo)
Marine — polka
575—Terezinka — polka
Na planincah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M575—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka

Jerry Koprivšek in orkester

M575—Terezinka polka
Na planincah—valček

Za tozadevni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

Iz Čehoslovaške

Washington, 27. feb. (ONA) Nemci, ki žive v zasedeni Češkoslovaški, zdaj niti ne skrivajo več nervoznosti. Vsak Nemec je prejel revolver in 25 strelov municije, da se bo mogel braniti.

British Broadcasting Corporation poroča, da upornost češkega naroda napram Nemcem neprestano narašča, ter da nemške oblasti nimajo nobenih iluzij več o tem, kaj jih čaka, ako vojna doseže češke meje.

Iz Londona je prišla nedavno vest, da imajo češki patrioti čisto svoje posebno mnenje o tem, o čemer se toliko razpravlja po nepotrebnem, namreč, dali bodo Rusi ali Anglo-Amerikanci prvi prodrli do njihovega ozemlja. Češkoslovaški narod, pravijo ti krogi, bo sam raztrgal nemške verige, kadar pride pravi čas za to.

Gledališče ... Kinematograf ... Radio

SLIKE JUGOSLOVANSKIH BEGUNCEV V FILMSKIH VESTEH

V newyorških "Embassy News Reels" prikazujejo sedaj filmske posnetke slik jugoslovanskih beguncev, ki so bili pripeljani na italijansko obrežje čez Jadransko morje. Dolga vrsta žensk in otrok ter starih ljudi in moških, ki niso sposobni za bojevanje, se prikaže očem za par kratkih minut in vzbuja v gledalcu težko občutje, ko vidi toliko revščino. Vse imetje so prinesli ti siromaki s seboj na hrbtu v skromnih culah. Komentator pravi, da so to prve slike jugoslovanskih beguncev, ki se prikazujejo v Ameriki. Označa to pregnano ljudstvo, kot junaško ljudstvo Jugoslavije, ki se je uprlo sovražniku ter često samo uničilo svoje borno imetje raje, kot bi ga prepustilo sovražniku, ki je hotel gospodariti nad njim.

Beguncem so dali Američani jesti in na filmu je lahko spoznati znane produkte velikih ameriških firm, ki pakirajo meso in slične produkte, kar pomeni, da so ti siromaki po dolgem času prvič prišli do tečne in dobre hrane. Komentator to dejstvo tudi poděrtuje.

Otroci na filmu ne izgledajo tako slabo, samo nekam ubiti se zde in isti izraz mučne utrujenosti se še bolj očitno odraža iz obrazov odraslih. Stari ljudje so naravnost tragične sirote. Starne predse, kot bi hoteli vedeti, čemu sploh še živijo in se potepajo po svetu . . . toda, ker se mlajši dobro drže, so tudi stare ženice pogumne in se pokorijo disciplini, ki vlada med begunci.

Mlada dekleta, ki so bila pripeljana v Italijo ranjena in so se pozdravila, so prikazane kako se vežbajo uniformah za zopetno bojevanje. One so nasmejane in čvrsto izgledajo v svojih uniformah ter s puškami na ramah.

Filmski posnetek prikazuje tudi taborišča oziroma šotorišča v katerih so nastanjeni jugoslovanski begunci v dolnji Italiji. Naše ženske, ki so poznane, kot pridne in delavne, pletejo in vršijo druga dela, da pomagajo onim, ki se doma na terenu bore proti sovražniku.

— A. P. K.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

KULTURNOST SLOVENCEV

Naš narod se vzlic strašnemu pritisku sovražnikov, ki pretijo z iztrebljenjem slovenskega naroda, zanima za svojo kulturo, kakor je razvidno iz poročila, ki je bilo poslano iz Slovenije in katero navaja, da se je vršil kongres kulturnih delavcev na osvobojenem ozemlju Slovenije dne 4. januarja letos.

Sovražnik je uničil slovenske šole in požgal vse slovenske knjige, ki jih je mogel doseči, a zdaj slišimo, da so slovenski intelektualci in umetniki zborovali na kongresu, kateremu je predsedoval Josip Vidmar, dramatik in literarni kritik ter vodilna oseba v osvobodilnem gibanju. Kongresu je prisostval tudi katoliški poet Edvard Kocbek, član Narodnega sveta Jugoslavije; Franc Bevk, katoliški pisatelj iz Primorja; vseučiliščni profesor in zgodovinar dr. Franc Vitter; profesor in poet Matej Bor-Pavšič; slikarski umetnik Božidar Jakac; pisatelj Mak Zuderg; ravnatelj ljubljanskega opernega gledališča Rado Simovič ter kipar Niko Pirnat in drugi predstavniki slovenske kulture.

Sedemdeset kulturnih delavcev Slovenije se je udeležilo kongresa, katerega je nagovoril vrhovni štabni častnik za Slovenijo, generalni major Franc Rožman, dalje tajnik izvršnega odbora Osvobodilne fronte, Boris Kidrič ter načelnik angleške vojaške misije, major Jokes, kot tudi predstavnik ameriške vojaške misije v Sloveniji, poročnik Vučinić.

Iz gornjega poročila radia Svobodna Jugoslavija je razbrati kako neupogljiva je odločnost našega človeka, kadar se nečemu postavi po robu. Vseh 65 milijonov Nemcev in 45 milijonov Italijanov ter še pridodatnih milijonov Madžarov se ne ustrašijo, ampak jim enostavno pomolijo pest pod oholo brado in prično graditi svojo uničeno kulturo iznova v času, ko sovražniki še teptajo našo zemljo.

Tak narod zasluži da živi in se razvija, kajti narodi, ki kleknejo na kolena ob prvem hujšem porazu od strani sovražnika, nimajo sveta uničiti kaj drugega, kot to, kar smo imeli dozdaj: diktatorstvo, vojne, mizerijo in vse kar k temu spada. Narodi, ki so v tej vojni pokazali, da znajo braniti svojo svobodo in človeško dostojanstvo, pač če treba tudi z golo pestjo, zaslužijo, ne samo priznanja in slave, pač pa uvaževanje pri bodočem urejevanju sveta. Tisti, ki so hoteli biti nadljudje in gospodovalci ter so hoteli to doseči potom zločinskih masnih moritev ljudstev okrog svojih mej, naj bodo po vojni pod nadzorstvom onih, ki so se dvignili z golimi pestmi nad zločinca od severa in juga ter so mu zbili zobe, da se mu kar naprej cedi kri iz razbitih barbarskih čeljusti.

JUGOSLOVANSKA PAVLIČENKOVA . . .

Pred časom je vsa Amerika občudovala rusko dekle Pavlino Pavličenkovo, ki je spravila s sveta nekaj stotin Nemcev in je prišla v to deželo, da apelira za pomoč svoji domovini. Sedaj pa izgleda, da bomo imeli tudi Jugoslovani svoje junakinje Pavličenkove . . . newyorški listi so prinesli pred par dnevi sliko lepe 19 let stare Jugoslovanke, Vere Križman, ki je pobila 21 Nemcev, ko se je borila v armadi maršala Tita za osvobojenje svoje domovine.

Ne vemo ali je Vera Slovenka ali Hrvatica, toda to končno ni niti važno, važno je dejstvo, da je ženstvo v Jugoslaviji stopilo na plan in pokazalo, da se zna postaviti sovražniku svojega naroda v bran z enako silo in odpornostjo, kakor moški svet . . . in pri tem se človek spomni prejšnjih domišljavih in puhlih gospodarjev Slovenije, ki so prepovedali ženskam organiziranje kakem naprednem pokretu . . . nekdo mora imeti danes rdečico sramu na obrazu.

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

SLOVENSKA LIRA"

"AMERIŠKA

V PESMARICI

1. Podoknica — moški zbor z bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški zvon — mešani zbor
5. Pomladnska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altanski odmevi — za moški in ženski zbor, z bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Noči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

Dr. A. P.:

V CANKARJEVI ROJSTNI HIŠI

Že več let sem se odpravljal na Vrhniko. Ne iz radovednosti turista, ampak s pobožnim občudovanjem in spoštovanjem izrednega duha ter z ljubeznijo do tovariša pisatelja, do sina istega naroda. Letos sem imel srečo in nekega sončnega smehljajočega se avgustovega dne sem poromal v Cankarjev rojstni kraj.

S popotnimi tovariši sem prišel do Logatca. V senci kostanjev jagnedov smo jo v gosjem redu mahali po kameniti, strmi bližnjici z verdske postaje. Že tu sem čutil prisotnost velikega duha, oživljajočo samotno pot in ukazujočo tišino ter razmišljanje. Kolikokrat je njegova nemirna popotna noga tlačila to poljsko pot? Morda je posedal prav tod, na tem ponujajočem se plošču kamnu in je z otožnimi zasenčenimi, obtožujočimi očmi zrl na Vrhniko, ta "prečudni kraj!" na svojo solzno zibel in polno Kalvarijo. .

Suhi, zevajoči izviri Ljubljanice niže doli so kakor podobe Cankarjeve tragične življenjske poti. Tudi ta je pritekla izpod pritiskajoče teže kamnitih skladov z osvežujočo vodo življenja in se je pred svojim viškom posušila v vročini in sopari neumevanja. Toda če se na obzorju zbirajo vihar prinašajoči oblaki, se v novem obilju izlijejo izpod nemih kamnov zakopane vode življenja.

Skozi senčni drevored Mo-ilnika smo se nad kipom sv. Antona, postavljenega v skalno votlino, bližali mestecu. Ko smo prispeli na veliko cesto ob drugo za drugim drvela mimo nas osebna in tovorna vozila, ki govore, da se je življenje tod v zadnjih dveh desetletjih zelo razgibalo.

Na robu mesteca nam je s hriba vabeče kimal beli stolp Sv. Trojice. Ko smo prišli na glavni trg, smo nenadno uzrli v nekem oglu bronasti spomenik Ivana Cankarja na visokem polkrožnem kamnitem zidu, ki mu tvorijo ozadje jagnedi. Uboštvo tega kota zelo pristoja Cankarjevi preprosti ljudski osebnosti. Desnica mu je podprta na prekrižani nogi in podpira kuštravo glavo, ki se otožno ozira na novo življenje. Okrvavi okoli njega in ki mu je bil on eden najbolj poklicanih, najbolj daljnovidnih duhovnih borcev. Žal, da temno zidovje ozadja uničuje obrise sedeče postave, kar zelo kvari tudi razglednice tega spomenika. Zelo neprijetno nas je dirnilo med tem, ko smo spoštljivo in ginjeno stali pred spomenikom, da se je mahoma zbral okoli nas kup otrok, ki so z mačjo spretnostjo splezali na podstavek, prijemali kip za brke in lase — ne da bi se kdo Vrhničanov zmenil za to. Ali vrhniška domača "uradna" vzgoja res ni mogla doslej vzbuditi v otrocih spoštovanja do Cankarja in njegovega spomenika?

Z glavnega trga smo zavili na levo in kmalu smo stali pred pisateljevo rojstno hišo. Ulični napis govori: "Na klancu 1." Spreletelo me je, to je bila prva postaja tiste Kalvarije, na katere trnjevo pot ga je poslala od tod Previdnost da je prenašal bedo, borbe in skupno usodo prerokov, videcev — neumevanje — —

Hišica je naslonjena na hrib in je od cestne strani nadstropna. Preprosta črna marmorna ta plošča naznanja, da se je v tej hiši narodil dne 10. maja 1876 Ivan Cankar. Ne nasprotujem preprosti plošči, kakor ne smemo nasprotovati ničemur, kar opominja na Cankarjevo preprostost. Toda del plošče zakriva trtino listje, tako da moreš komaj prebrati napis. Ta podoba je sicer romantična, a je ne odobravam, zato ker je vsaka spominska plošča postavljena za to, da obvešče mimo gredoče ljudi na spomina vredna dejstva. V tem primeru Cankarjeva spominska plošča nikakor ne more vršiti svojega namena.

Hiša in njena okolica je dovolj oskrbovana. Znotraj pa žali obiskovalcev čut zanemarjenost dvorišča, stopnjišča in na dvorišče obrnjene sobice. Skozi kuhinjo smo prišli v notranje prostore. Sedaj stanuje v hiši star čevljar, ki nas je rade volje vodil po njej. Prvo moje vprašanje je bilo, v kateri sobi se je narodil Cankar? Na moje največje začudenje tega ni vedel.

"Ali ste poznali Cankarja?"

"Seveda. Zelo dobro sem ga poznal. Tu je njegova slika."

In res sem videl na steni poleg neke druge slike zapraše-no Cankarjevo fotografijo.

"Kaj bi mogli povedati o Cankarju?"

"Samo to da, je bil zelo dober človek. Pravijo da je pisal zelo zanimive knjige in da tudi dobrega vinca ni zanemarjal."

"Pa drugega ničesar ne veste o njem ali o njegovih?"

"Oh, da. Njegov brat je kaplanik v Sarajevu. Zelo fin gospod."

To je vse, kar moreš danes izvedeti o Cankarju in njegovi rojstni hiši.

Vse kote sem pregledal, tudi vzidano stolico v kuhinji pri vhodu. Gotovo je dostikrat tu čepel in se grel v naročju svoje preveličane matere, ko je prišel iz šole, bodisi iz resnične, bodisi iz enajste šole pod mostom.

Moje navdušenje je vedno bolj prehajalo v nevoljo in zagrenjenost. Nisem se mogel pomiriti spričo tega, da sem v Cankarjevi rojstni hiši in ne vem, v katerem kotu je zagledal luč sveta..

"Recite mi, ali je tu še kak ostanek pohištva, ki so ga imeli Cankarjevi?"

"Ničesar ni. To je že vse moje. Bog vedi kod je že vse tisto. Pa saj tistega itak ne bi mogli več rabiti!"

Tako je izjavil čevljar o resnični vrednosti minljivih stvari in jaz sem se neizrečno sramoval. Mislil sem da je spoštovanje že davno izpremenilo ta prostor in to hišico v muzej, posvetilo jo v romarski kraj vsega slovenskega in izo braženega sveta. Mislil sem, da bom v hiši našel vse, kar spominja na Cankarja, kar bi moglo spoštovanje in ljubezni zbrati v dvajsetih letih po njegovi smrti. Toda zadovoljiti sem se moral s praznimi besedami čevljarja in njegovim klejnatim orodjem, ki je — sledeč zapovedim snovnega življenja — izrinilo od tod popotno palico in torbo apostolovo.

Premišljal sem, da bi bilo 50,000 din največ, kar bi bilo dati za to hišo. To je tako neznatna vsota v primeri s tisto denarno neizrabljivo vrednostjo, ki jo ima za slovanstvo južnoslovanstvo in slovstveno bogastvo vsega človeštva ta hiša, da ne morem doumeti, za kaj narodova hvaležnost še ni odkupila tega svetega prostora. Če ni za to javnih sredstev, se zberimo vsi, in odkupimo s svojimi groši to prvo postajo Cankarjeve pisateljske Kalvarije narodu in človeštvu.

Prepričan sem, da bi bila potrebna vsota v dveh tednih zbrana, ko bi se le kdo s srcem oprijel dela. Saj smo si dvajset let po Cankarjevi smrti v glavnem že vsi edini v ljubezni, spoštovanju in vrednotenju njegovega dela. .

Treba pa je tudi poskrbeti za vzdrževanja te hiše, zbrati vse spomine, ki se nanašajo na pisatelja, zakaj Cankarjev muzej mora stati na Vrhniki Na Klancu št. 1. Nekdo bo moral biti stalno na razpolago obiskovalcem in oskrbovati to hišo, kar bi naj vzela v svojo skrb Vrhnika sama. To je njena dolžnost in čast. .

Ko bo pa urejen Cankarjev muzej, tedaj naj se pa prične narodno romanje. Naj ne bo v Sloveniji šole, ki bi ne privedla sem svojih učencev. Kako je razvita v Sloveniji turistika! Prav Notranjska je še dokaj zanemarjena od obiskovalcev — koliko ljudi pa je sploh med nami, ki so obiskali v življenju Cankarjevo rojstno hišo?

Kakor je slovenski narod na prelep način rešil Prešernov dom in ga v velikem številu obiskuje, ako se naj zgodi s Cankarjvim domom.

Narod se nikoli ne more dovolj oddolžiti svojim velikim duhovom. Mnogo je bilo v tem pogledu storjenega glede Cankarja. Ni ga mesta v Sloveniji, ki bi ne imeol po njem imenovane ulice. Kritična izdaja njegovih zbranih spisov je bila nujno in častno dejanje. Toda še vedno je preveč strankarskega in svetovno nazornega krika ob Cankarju. Vedeti moramo vendar, da spisi velikih duhov niso strankarski katekizmi, marveč splošno veljavne življenjske resnice in zahteve. Naj preneha končno sovraštvo, očitanje in prilaščanje ob grobu tistega, katerega pero je — mimo vsega človeškega, osebnega obsojanja — vodila vselej in najprej ljubezen. Ljubezen do ponižanega naroda, neznanega njegovega jezika in vsakdanjih, brezimenih junakov njegovih.

Naj si nihče ne prilašča Cankarja v sebične namene, marveč prilastimo si vsi soglasno vsaj — Cankarjevo rojstno hišo, kjer naj bo njegov muzej za nas vse! Priznanje kulturnega sveta bo spremljalo to dejanje — dokaz naše narodne in kulturne zrelosti, samozavesti.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju $1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju $1.—

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

ČLANI PEVSKEGA ZBORA POZOR!

Kakor vsako leto, bo tudi letos slovesno Vstajenje, vendar brez lepega petja, kakor je v New Yorku pri sv. Cirilu, ne sme zaostati od prejšnjih slavnosti. Zato ste naprošeni vsi člani pevskih zborov in tudi vsi, ki imate posluh in glas da se udeležite pevskih vaj vsak četrtek zvečer točno ob 8 uri. Pridi eden, pridite vsi! Pevci, čas je kratek, samo 4 vaje do Vstajenja. Prosimo bodite točni, in to pričakujeta

Župnik in pevovodja.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO

Po dolgi in mučni bolezni je preminil Frank Zibert, star 67 let. Doma je bil iz vasi Velik Mrazov fara Cerklje, kjer zapušča dva brata, eno sestro in več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 45 let in zapušča žalujočo soprogo Angelo, roj. Rajer in tri hčere. .

— Po daljši bolezni je preminil Raymond Pirih, star 46 let. Tukaj zapušča brata Andreja in več sorodnikov. Doma je bil iz vasi Gornje Cerovo, pri Gorici na Primorskem kjer zapušča soprogo Olgo, sina Albina, mater Margareto, brata Josepha in štiri sestre.

— Frank in Theresa Cerkvenik sta sprejela od vojnega departmenta brzojavno sporočilo da je bil njiju sin Ensign Walter F. Cerkvenik, star 21 let v nedeljo popoldne ubit v letalski nesreči, ki se je pripetila v Klamath Falls, Oregon. Truplo mladeniča bo poslano v Cleveland. .

— Dne 27. februarja je preminil dobro poznani rojak John Yanchar, star 56 let. Pokojni je bil doma iz vasi Smihela pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Hrovat, tri sinove, tri hčere in dva brata ter dve sestri.

— Po kratki bolezni je umrl Anton Kozorog, star 42 let. Pokojni je opravljal mizarska dela. Doma je bil iz Zidanega mosta pri Radečah, odkoder je prišel v Cleveland pred 23 leti. Zapušča žalujočo soprogo Stephanie, roj. Neubauer, hčer Lillian in dve sestri, ter več drugih sorodnikov.

— V ponedeljek 21. febr. je v visoki starosti 85 let umrl Frank Modic, ki je bil med prvimi naseljenci v tej naselbini. V Ameriki se je nahajal nad 50 let. Pokojni je bil doma iz Nemške vasi na Notranjskem Zapušča soprogo Nežiko, hčer Mrs. Kar. Velkoverh, in mnogo sorodnikov iz znane Modiceve rodbine v Clevelandu.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA STANE SEDAJ $2.50

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y

ODPRTA "DAN IN NOČ SO GROBA VRATA . . ."

V Forest City, Pa., je dne 10. februarja umrla Fannie Volk, roj. Strajnar. Doma je bila iz Medvedjega pri Stični na Dolenjskem in v Ameriki je živela 24 let. Zapušča žalujočega moža, dva sinova, eno hčer in sestro

†

V Reading, Pa., je pred nekaj dnevi umrl John Stublar, star 57 let in rojen v Cerkvišču pri Podzemlju v Beli Krajini. Zapušča žalujočo ženo, dva sinova, oba pri vojakih in več drugih sorodnikov

†

V Milwaukee, Wis., je dne 15. febr. umrl Fred. Hrovatin, star 28 let in rojen tukaj. Zapušča mater in dva brata.

†

V Clevelandu, O. je pred nedavnim umrl Valentin Poje, star 60 let. Doma je bil iz Babnega polja pri Ložu na Notranjskem, kjer zapušča sestro brata, ter več drugih sorodnikov. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Ano, dve hčeri ter brata Jakoba, in več drugih sorodnikov.

†

V Lloydell, Pa. je pred par dnevi umrl Frank Zaletel, star 63 let in doma iz Drage pri Višnji gori na Dolenjskem. V Ameriki je bil 40 let in zapušča dva bratranca in dve sestrični

†

V Chisholm, Minn. je nedavno bil pokopan Frank Orešek, star 38 let. Umrl je v Butte, Mont, potem, ko je bil začasno odpuščen iz vojaške službe. Zapušča starše, tri brate in tri sestre.

†

V Chisholm, Minn. je umrl Frank Rihtar, samski, star 38 let in rojen v Lučah pri Ljubnem na Spodnjem Štajerskem. V Ameriko je prišel kot 6 letni otrok z materjo. V Minnesoti zapušča očeta, mačeho in dve sestri, v Milwaukee pa brata.

†

V Enumclaw, Wash. je pred nedavnim umrla naglo Frances Gorc, v starosti 81 let. Zapušča hčer Frances Ramšak, štiri vnuke, dva pravnuka in 2 sestri.

†

V Forest City, je pred nedavnim umrl Anton Drašler star 60 let in rojen v Borovnici pri Vrhniki. Bil je star naseljenec in zapušča ženo, pet sinov in dve hčeri.

†

V Sacramento, Cal., je dne 27. jan. umrl John Jenič, ki zapušča ženo, sina in hčer.

†

V Chicagu, Ill. je dne 5. febr. umrl George Husič, star 48 let in rojen v Adlešičih v Beli Krajini. V Ameriki je bil 30 let in zapušča ženo, štiri sinove in pet hčera.

Himmler in Mihajlovičev delegat v sestanku

Jugoslovanska stanica Svobodna Jugoslavija je poročala o sestanku nacijskega notranjega ministra Heinricha Himmlerja ter nemških vojaških predstavnikov z Dobroslavom Jevdjevičem, Mihajlovičevim delegatom in sicer se je sestanek vršil v hotelu Continental v Trstu, dne 26. februarja.

Jugoslovanski radio je poudaril, da skušajo Nemci doseči kak sporazum z nasprotnimi strujami v Jugoslaviji, ker jim gre trda v bojih na jugoslovanski fronti, vsled česar čezdalje bolj pritiskajo na satelitske pristaše.

OGENJ MU JE UNIČIL VSE

Dne 5. februarja je ponoči izbruhnil ogenj v stanovanju rojaka Jerneja Verbiča v Granville, Ill. Zgorela je hiša, garaža, kokošnjak s kokošmi vred polna "šenda" mesa in vse drugo, kar je družina imela; niti denarja niso mogli rešiti. Verbič, njegova žena in hčerka so si skoraj napol nagi komaj rešili življenje. Poslopja niso bila zavarovana in tako so Verbičevi postali veliki revži.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Odboru.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja **Louis Adamič-a**

ZA CENO **$2.50** ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov . . Čitanje te knjige je bogato plačano." — — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za $..... za lastnoročno podpisano(i) knjigo(i):

.....

.....

Moje ime .....

Št., ulica ali Box št. .....

Mesto in država .....

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — $1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor $0

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor $0

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor $0

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV $0

Ferdo Juvanec—Iz MLADIH LET. moški zbori $0

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) $0

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj kocel je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptička na tuje gre; Soči; Moj očka ma konjička dva; Dobly sem pl semce; Slovo; Je vplihnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (beloranjska 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Pe gradini 30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj 20
Slovanska 20

PETER JEREB: Pelin roža; VASI

LIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC:
Le enkrat še 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 25

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira. (Helmar) .50
Orlovske himne (Vodopivec) ..... .50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) .75
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) ..... .30
V pepelnični noči, kantata za solo, zbor in orkester. (Sattner) ..... .50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) ..... .60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo ..... .20
Naši himni, dvoglasno ..... .25
Gorski odmevi, (Lahamar), II. zvezek, moški zbori ..... .50

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk ..... .75

Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor (Bajuk) ..... .75

Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri ..... .40

ZA CITRE:

Podnk za citre. — 4 zvezki — (Koželjski) ..... 1.—

ZA KLAVIR:

Burl pridejo. — Koračnica — ..... .25

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York

Podprite napad! — Kupujte bonde 4. Vojnega posojila.

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

132

Iztok je stopil med starca in razpaljenega mladeniča. Radovan pa je hitel s povestjo, kako je iskal Ljubinico, kako ji sledil in našel celo konja, ki je poginil, nje pa ni našel. O volkovih je molčal.

"Bogovi jo čuvajo! Išče jo Numida," je lagal v strahu, "išče jo in jo najde, kakor je našel Ireno."

Radu so omahnile roke, napete mišice so odnehale, po obrazu se je razlila bolest. Škrtnil je z zobmi. .

"Izgubljena! Maščujem te, Ljubinica! Iztok, jaz grem za Tunjušem in za njo!"

Iztok ga je prijel za roko. .

"Ne pojdeš sam, vsi gremo!"

Še tisti dan je Iztok pozval vse starešine v posvet. Soglasno in hrupno so brez ugovora sprejeli njegove nasvete. Zakaj narod je veroval vanj radi zmag, ki jih je izvojeval pod njegovim poveljem. Slepo bi šel za njim, čeprav Morani v naročje. .

Drugo jutro se je divrnila vojska na sever proti Donavi. Meketajoče in mukajoče blago so tirali pred seboj, dolga vrsta vjetnikov je bila obložena z naplenjenim žitom, platnom, orožjem in orodjem. Brez skrbi, brez opreznosti in brez bojazni so se gnali proti domu, pijani in nasičeni z bojnim plenom.

Iztok ni šel z njimi. Odbral je petdeset najboljših konjenikov in krenil z njimi nazaj proti vzhodu, da morda zajame Tunjuša. Radovan je preračunil, da se utegne v desetih dneh že vrniti iz Bizanca. Zakaj mudilo se mu bo k Ljubinici.

"In kam ti, očka?"

Ko so že sedeli na konjih in je zadnja tolpa odhajajočih vojnikov ginila v daljavi, je vprašal Iztok Radovana:

"Ali greš v gradišče, ali z nami? Koristen bi nam bil."

Radovan, odet v novo prteno haljo, z razpuščenimi, nemaziljenimi lasmi in z belo, kratko brado kakor strnišče, s planko oprtiv na konju, obremenjen z obilnim brašnom, je odgovoril naglo in odločno:

"Ne grem ne v gradišče in ne grem z vami."

"Zakaj bi ne šel? Ljubimo te, očka. Ne bo ti sile!"

"Ne grem v gradišče, ker s takimi kričači pevec ne poje. Oglušil bi. Ne grem pa z vami, ker greste nad Tunjuša. Prevelik je moj srd na tega smrdljivca. Ko bi ga zagledal, kako bi se premagal? Odjedel bi sladkost temu le — pokazal je na Rada — ki ima edini pravico do tega pasjega goltanca. Perun z vami in Morana naj žanje. Pevec gre svojo pot. Če udarite na jug, se snidemo. Na bogove, da bo tedaj veliko naše veselje!"

Godec je zamahnil v slovo in odjezdil v veselem diru proti jugozapadu.

Vojaki so gledali za njim. Ni se ozrl. Mislil je na ukaze brez trpljenja. .

"V gradišče da bi se vračal? Ali da bi hodil z vami, mladi volkovi? Oj ne! Radovan ne nosi zastonj modrosti v glavi! Tako bliza sem prav za prav Epafroditu in njegovemu vinu, pa bi hodil v gradišče po sesirjeno mleko, ali kar je še bolj nespametno Hunom pod nož. Nisem udarjen po pameti K njemu!"

Pognal je konja in si zažvižgal okrogło pesem.

Osem dni so čakali Iztok, Rado in vojaki ob cesti, ki drži iz Bizanca, na Tunjuša. Iztok je te dni užival naslado poveljnika. Majčkena je bila njegova legija, komaj pol kohorte. Toda poslušna brezpogojno. Še misel si ni upala roditi se v teh glavah samih junakov, ki bi nasprotovala Iztokovemu povelju. In mladi Svarunič je razmišljal ob dolgih nočnih straţah in pojezdih. Dve jezeri takih vojakov! Ha! Potrkal bi na odrinska vrata. Po Osrednji cesti v Bizancu bi zaklopotala kopita. Pred hipodromom bi zarezgetali konji Slovenov.

Tedaj bi si ne želel biti Upravda! In despojni bi bilo bolje, da je grška cvetličarka na Kampu, kjer bi ponujala rože palatinskim častnikom.

Napočil je deveti dan preže in čakanja. Od vseh vetrov so se vračali bjezdeci poizvedovalci. Samo nevesele novice so pripovedovali. Tunjušev tabor je bil prazen, požgan, kakor so ga razdejali Sloveni. Čez Donavo so se selili številni rodovi Antov. Od vzhoda so pritiskavali Varhuni. Nekdo je celo zvedel, da je vojska Herulov dvignila kopja in da preti Slovenom. Samo o Hunih, o Balambaku, o Tunjušu ni bilo sledu.

Iztoka je zaskrbelo. .

"Da se selijo Anti čez Donavo? Bratje, ali ni to izdajalstvo?"

"Izdajalstvo!" je zamrmrala četa in se začudila.

"Tunjuš je bil v Bizancu. Pohod Antov je njegovo delo. Če se gibljejo Heruli, jih je naščuval Upravda. Njihova zemlja je bogota in prostrana. Ne bi hodili na vojsko. In če ti zalotijo Slovene, so pogubljeni. Bratje, sojenice še niso doplele življenja Tunjušu. Domov moramo! Naša zemlja je v nevarnosti!"

Samo z Radovega obraza je blisnil v tem trenotku upor. Ali samo blisnil. Hitro je upognil glavo Četa je zaobrnila konje in pognala za Iztokom proti severu, proti Donavi.

V lagodnem diru je jezdila konjenica, nema in zamišljena za poveljnikom. Vseh se je polotila tiha žalost, nezadovoljnost. Praznih rok se morajo vrniti. Zastonj so tratili čas, zaman bedeli ponoči. Tunjuš jezdi kdo ve kod in se smeja ter prešteva izdajalsko zlato, ki mu ga je dal Upravda. Najnesrečnejši med njimi je bil Rado. Brez misli, brez nade je topo zrl na konjevo grivo. Roka ni vodila povodcev. Konj je nesel gospodarja za tovariši, kakor bi dirjal brez njega. Ko ni mogel mladi Sloven preliti hudobije po izgubljeni, presrčno ljubljeni v gnev in nasititi lačne duše vsaj s curki sovražne krvi, so mu omagale peroti in kakor bolehen sokol na veji je visel v sedlu.. Kakor je ljubil Iztoka, pa se mu je saloma zajedla v srce zavist. .

"Da je Irena oteta! In Ljubinica morda ugrabljena in oskrunjena, tepena sužnja! Morana, daj mi krvi! Perun nasej vojsko po vsej zemlji!"

(Nadaljevanje prihodnjič)

KAKŠNA NAJ BO JUGOSLAVIJA

Piše Matija Corel, Brooklyn, N. Y.

(Nadaljevanje)

Vsi veste, da so prihajali v Ameriko agenti in nas vzpodbujali v prilog Jugoslavije. Eni so prišli s prav dobrim namenom, drugi zopet pa z bolj slabšim. Bil je tukaj Čok in Furlan, oba sta prišla kot Primorska Slovenca, nobeden morebiti ni prišel iz sebičnega namena. Ampak njih glavni cilj je bil, da se združi Primorje z Jugoslavijo. Prišla pa sta tudi minister Snoj in ban Šubašič. Tudi ti so prišli z dobrim namenom, da navdušijo jugoslovanski narod za jugoslovansko misel. Ampak prišla sta po čisto drugi poti, namreč pod krinko jugoslovanske vlade; Šubašič naj bi navduševal Hrvate Snoj pa Slovence.

Tudi to ni tako slabo, ako sta prišla kot mlada zastopnika. Vsaj takrat ni bilo dvojne vlade in vsi, ki smo se narodno zavedali, smo šli jim na roke. Mi se nismo takrat zavedali, zakaj se gre, in morebiti sam Snoj in Šubašič nista vedela, kaj imata v ozadju, ampak vlada v Londonu, ta je slutila, da se v Jugoslaviji nekaj kuha, namreč da se je začelo porajati partizansko gibanje in zato so bili poslani v Ameriko možje da: 1). pridobijo narod za jugoslovansko javnost; 2) da pripravijo pot kralju, ko pride v Ameriko na obisk.

Ampak svoje misije nista izvršila ne Snoj, ne Šubašič. Šubašič je seveda kmalu spreviděl, da med Hrvati ne bo uspeha in zato je pustil tudi vlado na cedilu. Zato polomija krivijo seveda Adamiča. Snoj je imel malo več uspeha, ampak ni se mu uresničilo, da bi žel slavo. Krive so temu bile seve da razmere in pa vlada v Londonu, ki ni mogla nikamor naprej. .

Vse je bilo dobro do Teheranske konference in stvar ne bi bila tako huda, ampak od onega časa, ko sta se srečala Roosevelt, Stalin in Churchill, se je politično ozračje popolnoma spremenilo. Sicer ne vemo, kaj je konferenca določila, ampak lahko nekaj slutimo.

Stalin se je odrekel osvojevanja na Pacifiku, zato so mu morebiti pa namignili, da lahko dobi kako krpico morebiti tam nekje v Perziji ali pa na Balkanu. Sicer Stalin ni zahteval meje, niti je ne bo, ampak veste, tisti belogardisti v Jugoslaviji — ž njimi bi naredil rad račun. .

To je pa tudi iznenadilo nekatere rodoljube, ki so takrat sodelovali, namreč so si prizadevali ohraniti Jugoslavijo. In tem se je mogoče obljubljalo, ali so si pa sami predstavljali, da bodo gotovo za njih trud dobro nagrajeni, ako pride nazaj tista stara vlada. Zdaj pa, ko se tiste nade izcimile, pa besnijo in se znašajo nad Adamičem in SANSom. Ja, pravijo: Kje je bil Adamič pa poprej? — In veste, vojska je vojska, ta povzroča gorje ampak ni zlo za vse. Eni trpijo in izkrvavijo, drugi se ž njo pa izkoriščajo. Ako bi vojska udarila vse, potem je morebiti ne bi bilo. Zato pa, ker se gre za špekulacije, so v vojsko vragu na široko odprta vrata. .

Ne poznam Adamiča, ne poznam Tita. In mi vsi ne poznamo boljševikov, vsaj ruskih načrtov ne vemo, zato je lahko mogoče, da je tudi tam kaka špekulacija. Zato norci bi bili ako bi se fanatično potegovali za osebnost, ko ne vemo, kakšno orodje ima. Ampak veste, danes se gre za princip. Slišal sem osebno ministra Snoja, ko je rekel: "Danes se ne bijemo za zemljo, kakor se je to dogajalo v prejšnjih vojnah, ampak danes se bojujemo za princip." Kakšni princip, tega Snoj ni povedal. .

Ako bi prišla Snoj in Šubašič v Ameriko z principom, da bi prinesla s seboj spisane deklaracije, pod to ali ono izjavo, se naj deluje, za jugoslovansko slogo, potem čisto gotovo je ,da bi ta vladna zastopnika in pozneje kralj, žela slavo. Ampak prišla sta sem z mačko v žaklju. Kralj in tisti ministri, med katerimi je bil tudi napihnjeni baloněk (Mihajlovič) — to je bil princip.

Zdaj za kakšen princip pa delujejo združene slovenske župnije? Kje so bili takrat, za časa kraljevega obiska? Zakaj niso takrat združevale sovenski narod in ga pripravljale na sprejem, ko je bil kralj na poti v Ameriko? Nasprotno, očitali so se nevoljni izrazi da se kralj ni predstavil slovenskemu narodu in da ni prišel v imenu jugoslovanskega naroda, ampak v imenu Velesrbov. Pisalo se je ravno v katoliških časopisih čez neko glasilo Srbobrana, da ta razdira jugoslovansko slogo in ako bo šlo po volji Srbobrana, da se bo Slovencem slabo godilo. In vendar. Ali ni bil na čelu te stranke naš vladni zastopnik Fotič?

Ja! Pa kaj pravim: katoliško časopisje? In vi pravite združene katoliške župnije! Ali ni to smešno? Kaj smo Slovenci razdeljeni na katolike in krivoverce? Ne! Nismo, kajti vsi smo krščeni in nobeden izmed nas se še ni prekrstil v pravoslavno niti v luteransko vero. Ako je kateri komunist, socialist ali svobodomislec, za to še ni krivoverec. Ako ste nas naredili vse krivoverce, nas še niste izločili iz rimsko katoliške cerkve in ako nas bi, bi mi ostali še vedno principalni kristjani, ki stremimo po Odrešeniku, po tistem, ki je bil križan ravno zato, ker se je potegoval za svobodo in pravico siromašnega naroda.

In bratje, mi vsi smo kristjani in mi vsi stremimo samo po enem in istem principu, da se osvobodimo krivih naukov in krive vere, in da vzklije v naših srcih krščanska ljubezen.

Ampak ako se vi odcepljate na levo ali desno, vam ne moremo slediti, ako ne vemo, kam greste, ako ne vemo, kam nas mislite zapeljati, kakšni so vaši perdlogi, ail kaka je vaša zastava.. In ravno zdaj v tem kritičnem položaju je važno, da jugoslovanski narod ve pod kakšno zastavo naj se zbira.

Ja, pravite, partizanski boji so brez pomena. Čakati bi morali zaveznikov. Ko se ti izkrcajo, potem bi mogli skupno udariti, ko bode večja sila.

Vsi pa priznavajo, da partizani zadržujejo 20 nemških divizij in te divizije bi Hitler lahko porabil v Italiji ali na ruski fronti. In bratje, kaj pravite? Kako se to tolmači? Ali ne diši tukaj po tisti peti koloni: America First! Ali nas ne mislijo zapeljati pod zastavo Lindbergh—Father McCoughlina, ki so kričali: roke proč. Hitler ni nevaren za Ameriko! In kako so takrat hvalili Nemci Lindbergha in tistega rimskega patra! Ja,s o rekli: Lindbergh, to je učenjak! To bo prihodnji prezident (seveda ako Hitler dobi vojsko).

Ja, bratje, spekulanti nimajo zastave, njih principi so: mošnja in kadar se gre za mošnjo, takrat so osebne koristi v ospredju. In takrat poštenje in človečanski principi zgubijo svojo veljavo. . Videli ste to v zadnji svetovni vojni. Ruski vojaki niso bili za nič. Puške so v stran metali in se kar na debelo predajali Avstriji in Nemčiji. Mislilo se je, da bodo tudi v tej vojni tako delovali, pa ne. Borijo se. Zakaj? Zato ker vidijo pred seboj princip. Za princip se rad človek bojuje in tudi umre.

Kakor sem rekel, jugoslovanska vlada nam ni pokazala principa. Niti tista deklaracija, ki jo je spisal Limanič, nam ni znana, vse, kar smo imeli, so bili tisti ministri v Londonu in pa kralj. Ali ne veste, da so kralji in cesarji največkrat brez principa in nimajo druge nobene veljave kot samo, da podpišejo deklaracije. .

Imeli smo avstrijskega cesarja, ki ni bil državnik. Drugi so vodili njegove posle. Napovedal je Srbiji vojno, pa ko so padali pozneje v Galiciji avstrijski regimenti, pa ni vedel, kaj se godi. Pa so mu prišli sporočit toliko in toliko vojakov je padlo. In tedaj se je začudil: "Oh! Joj!!" — Siromak, 86 let star, spodtaknili so mu pakt, podpisal ga je ,pa ni vedel, kaj je v njem. Rečeno je bilo, da tako dolgo, dokler bo Franc Jožef živel, vojske ne bo, kajti da se je izjavil da on nikdar nobene vojske ne bo podpisal..

In ravno tako je zdaj v Jugoslaviji kralj ki ni državnik. Simovič ga je naredil polnoletnega da je izpodrinil Pavla in potem več kralja niti Simoniča ni bilo. Ali veste da smo danes v kritični dobi ko potrebuje Jugoslavija državne može? Kdor hoče biti danes kralj, ta mora biti tudi državnik, mora hoditi z ljudmi, kajti tisti časi so minuli, ko je ljudstvo vrelo za kraljem. Ako bi bil kralj zadosti pameten, bi se moral izkazati kot narodnjak. Obiskovati bi moral Slovanske kongrese, vsaj ga je imel pred nosom v Londonu in tukaj v Ameriki in v Moskvi je Slovanski kongres. Pomeriti bi moral malo k Moskvi, pa tudi ako ne bi vsaj mu je Moskva sama pred dvemi leti ponudila prijateljstvo, da se sklene rusko-jugoslovanska pogodba — pa jo je odklonil.

In kaj mislite, ako bi se takrat Jugoslavija malo ganila pa bi bi rekla: bratske države smo, dajmo si roke! In bi Rusi rekli, da se moramo Jugoslovani poboljševiti? Ne! Vsaj tudi od Čehoslovaške ne zahtevajo da morajo biti boljševiki. Ako je v Jugoslaviji kralj gospodar ali pa prezident, to ni tako važno, ampakk važno je, kakšen je ta človek, kakšne mu he ima v glavi. In zakaj se ni to storilo? Zato ker so biil v Jugoslaviji belogardisti in med njimi je bila kraljeva žlahta in ti so šteli več kot pa jugoslovanski principi.

— — —

(Nadaljevanje prihodnjič)

TA MESEC je posvečen Rdečemu Križu

Rdeči križ Vam posveti VSAK mesec!

☞ NOVO ZALOGO PRIČAKUJEMO SREDI MARCA ☜

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLASU NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

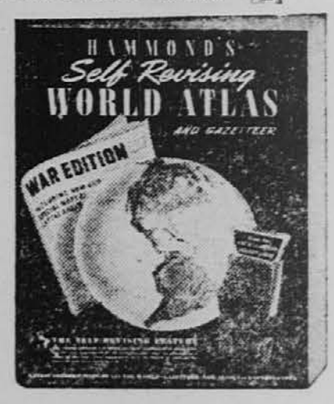

KNJIGA, KI STE JO VEDNO ŽELELI

The New Modern Encyclopedia

☞ V ANGLEŠČINI ☜

22,000 Razlag . . . 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedia, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj $4.–

(Poštnina in zavarovalnina plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako najpopolnejšo knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovc
Spisal Ivan Albrebt
Cena 50 centov

Balade in romance
3. izdaja — A. Aškerc
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajšek
Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal limanice in sanjke in pripravljal "strup" za Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel.
Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani.
Cena $2.–

Živi izviri
Spisal Ivan Matičič
Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v njo je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne
13 poglavij — 413 strani
V platno vezano
Cena $2.—

Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
Cena 50c

Ako naročite knjigo, priložite k naročilu U. S. oziroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znamkah po 2 oziroma 3 cente.

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —
"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljence.
Cena 35 centov

Državljanski priročnik
(V slovenščini)
Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Pohorske poti
Spisal Janko Glaser
Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) — Vezana knjiga
Cena $2.—

Brezposelnost
Spisal Fran Erjavec
Cena 50c

Problemi sodobne filozofije
Spisal Dr. France Veber
Cena 50c

Mlekarstvo
Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

Obrtno knjigovodstvo
258 strani, vezana — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo.
Cena $1.—